

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ КОЛЕДЖ КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ «СЕРВЕР»

ЗАТВЕРДЖЕНО Педагогічною радою
Одеського коледжу комп'ютерних технологій «Сервер»
Протокол № 1 від 29 серпня 2022р.

Директор коледжу ОТРАДСЬКА

ПОЛОЖЕННЯ

ПРО РОЗРОБКУ НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИХ КОМПЛЕКСІВ

В ОДЕСЬКОМУ КОЛЕДЖІ КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ «СЕРВЕР»

(нова редакція)

Введено в дію наказом директора коледжу
№ 37-ОД від 31 серпня 2022р.

Одеса – 2022р.

ЗМІСТ

1. Загальні положення..... 3
2. Складові навчально-методичного забезпечення освітньої програми..... 3
3. Характеристика складових НМК..... 4
4. Порядок розробки і контролю якості НМК..... 6

Положення розроблено робочою групою коледжу у складі:

Викладач, голова ЦК

Наталя ШИБАЄВА

Методист

Наталія БАНОВА

Директор

Тетяна ОТРАДСЬКА

1. Загальні положення

- 1.1. Положення про навчально-методичне забезпечення освітньо-професійних програм (далі – Положення) визначає склад і порядок погодження навчально-методичних комплексів дисциплін, практик, атестацій у Приватному вищому навчальному закладі Одеський коледж комп'ютерних технологій (далі – Коледж). Вимоги цього Положення обов'язкові для всіх педагогічних працівників коледжу.
- 1.2. Навчально-методичне забезпечення освітньо-професійної програми (далі ОПП) в коледжі визначається стандартами освіти, нормативно-правовими актами, нормативними актами коледжу щодо забезпечення освітнього процесу.
- 1.3. Навчально-методичне забезпечення освітньо-професійної програми складається з нормативних документів коледжу щодо методичного забезпечення ОПП, навчально-методичних комплексів компонентів ОПП (далі НМК) та засобів контролю.
- 1.4. Навчально-методичний комплекс – це комплекс навчально-методичних матеріалів компоненти ОПП: робочої програми, силабуса, методичних вказівок щодо навчальної дисципліни, курсового проекту (роботи), практики, кваліфікаційної (дипломної) роботи, який забезпечує можливість опанування здобувачем освіти компонента (дисципліни) ОПП відповідно до розробленої викладачем технології навчання та оцінювання досягнутих ним результатів навчання.
- 1.5. Компоненти НМК повинні відповідати, стандартам фахової передвищої освіти, цілям ОПП, робочому навчальному плану, забезпечувати розроблену педагогічним працівником технологію навчання та досягнення здобувачем освіти запланованих результатів навчання.
- 1.6. НМК розробляються для всіх освітніх компонентів освітньої програми.
- 1.7. Матеріали НМК розробляються державною мовою. Для освітніх компонентів, що викладаються іноземною мовою, – готуються мовою викладання.
- 1.8. Навчально-методичне забезпечення ОПП повинно бути загальнодоступним для здобувачів освіти через інформаційні ресурси коледжу. Здобувачі мають бути проінформовані про наявність такого навчально-методичного забезпечення.
- 1.9. НМК є одним з елементів системи забезпечення якості освіти коледжу .
- 1.10. Робоча програма початкової дисципліни (практики (далі – робоча програма) є основним нормативним документом, що розробляється науково-педагогічним працівником циклової комісії для кожної навчальної дисципліни (практики) на основі освітньо-професійної програми підготовки фахівців та робочого навчального плану.
- 1.11. Силабус – це документ, у якому коротко викладаються та роз'яснюються основні вимоги робочої програми щодо її опанування здобувачем..

Основним призначенням Силабусу є:

- ознайомлення здобувачів та інших учасників освітнього процесу зі змістом дисципліни, політикою викладача, критеріями та засобами оцінювання результатів навчання тощо;
- встановлення відповідності при зарахуванні результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти (академічна мобільність), за іншими освітніми програмами, у попередні роки, а також у неформальній та інформальній освіті.

Силабус переглядається та оновлюється в разі зміни робочої програми або з метою врахування побажань та зауважень отриманих від здобувачів (за результатами оцінки курсу) та від інших стейкхолдерів в результаті моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм.

Розробка робочих програм і силабусів виконується у відповідності до Положення про розробку робочих програм і силабусів.

2. Складові навчально-методичного забезпечення освітньої програми.

НМК містять обов'язкові та додаткові складові. Повний склад окремих НМК може визначати викладач, виходячи із необхідності максимально повного надання здобувачам освіти всіх форм навчання всієї інформації та матеріалів, необхідних для досягнення ними програмних результатів навчання за освітньою програмою.

2.1. Склад НМК навчальної дисципліни:

2.1.1. Обов'язковими складовими НМК навчальної дисципліни є:

- робоча програма початкової дисципліни;
- силабус;
- пакет лекційних презентацій до курсу лекцій з дисципліни або конспекту лекцій;
- методичні рекомендації до проведення практичних, семінарських, лабораторних занять або комплекс практичних завдань та пояснень до них при необхідності;
- методичні рекомендації до індивідуальних завдань або перелік питань до самостійного вивчення, підготовки до контрольних робіт;
- матеріали проміжного та підсумкового контролю;
- у випадку комплексних занять обов'язковою є комплексна розробка лекційного та практичного матеріалів (як заміна конспекту лекцій та методичних рекомендацій до проведення практичних, семінарських та лабораторних занять).

2.1.2. Додатковими складовими НМК початкової дисципліни можуть бути:

- пакет комплексних контрольних робіт (ККР) для проведення відстроченого контролю.
- каталоги ресурсів, баз даних, періодичні видання, статистичні звіти тощо;
- електронні видання, відкриті державні реєстри, оприлюднені документи та офіційні сайти органів статистики, інших установ та організацій; - індивідуальні завдання, перелік тем рефератів, завдання для самостійної роботи студентів, збірники ситуаційних завдань (кейсів);
- тестові завдання, питання для самоперевірки, питання до усіх видів контролю;
- аудіо- та відеозаписи; - тощо.

2.2. Обов'язковими складовими НМК курсового проекту (роботи) є:

- робоча програма дисципліни, пов'язаної з курсовим проектом, де розглянуто вимоги до курсового проекту (роботи);
- методичні рекомендації до курсового проекту (роботи).

2.3. Обов'язковими складовими НМК з навчальної, технологічної, переддипломної практики є:

- робоча програма практики;
- методичні рекомендації до практики.

2.4. Обов'язковими складовими НМК для атестації здобувачів освіти (в залежності від форми атестації) є:

- методичні матеріали підготовки до атестації здобувачів освіти;
- методичні рекомендації до написання кваліфікаційної роботи (проекту).

3. Характеристика складових НМК

3.1. **Робоча програма** початкової дисципліни. У робочій програмі відображається результати навчання, зміст освітнього компоненту, послідовність та організаційно-методичні форми його вивчення або виконання, обсяг часу на різні види навчальної роботи, засоби і форми поточного та підсумкового контролю, перелік навчально-методичної літератури, засобів наочності та технічних засобів навчання (за потреби) тощо.

Робоча програма складається за встановленою в коледжі формою для потоку здобувачів освіти, у яких заплановані однакові програмні результати навчання, аудиторне навантаження, час та завдання для самостійної роботи з.

Робоча програма розглядається на засіданнях циклової комісії, яка забезпечує реалізацію освітнього компоненту, Для усіх освітніх компонентів, які, згідно переліку, затверджені методичною радою коледжу, робоча програма погоджується відповідною цикловою комісією, методичною радою та затверджується головою випускової циклової комісії.

Робоча програма складається на навчальний рік та має бути затверджена до початку навчального року, в якому реалізується освітній компонент, оприлюднена на сайті коледжу. За умови відсутності потреби у змінах, чинність робочої програми може бути подовжена. Зміни до робочих програм вносяться щорічно до початку нового навчального року у разі: змін у стандартах освіти (ОПП); змін або уточнення системи контролю та оцінювання знань, планів практичних або лабораторних занять, тематики курсових проєктів (робіт) тощо; змін у робочих навчальних планах.

3.2. Теоретичний контент дисципліни може бути представлений підручниками, навчальними, навчально-наочними, методичними посібниками, хрестоматіями тощо, зміст яких відповідає змісту навчальної дисципліни. За відсутності зазначеного інформаційного забезпечення, що повністю відповідає програмі навчальної дисципліни, у достатньому обсязі та виданий протягом останніх 5 років, створюється контент у вигляді конспекту лекцій (стилий виклад лекційного матеріалу) або розширений план лекцій (реферативний виклад змісту).

3.3. Пакет лекційних презентацій до курсу лекцій з дисципліни - це допоміжний засіб унаочнення теоретичного матеріалу в ході його подання. Презентації можуть бути розроблені до кожної теми лекції та містити малюнки, схеми, таблиці, діаграми, фотографії, що візуалізують матеріал.

3.4. Методичні рекомендації до практичних, семінарських або лабораторних занять містять методичні рекомендації щодо підготовки та виконання завдань на практичних заняттях.

Методичні матеріали (вказівки) до практичних, семінарських та лабораторних занять складаються з елементів:

- плани занять;
- завдання;
- методичні настанови щодо виконання й оформлення завдань.

3.5. Методичні рекомендації до виконання курсових проєктів (робіт), індивідуального завдання (контрольної роботи) містять всі методичні матеріали, що необхідні для виконання курсових проєктів (робіт) або індивідуального завдання (контрольної роботи), розрахунково-графічних завдань з дисципліни.

Методичні вказівки до виконання курсових проєктів (робіт), розрахунково-графічних завдань повинні містити:

- перелік тем курсових робіт (проєктів), розрахунково-графічних завдань;
- індивідуальні завдання до них;
- методичні вказівки щодо виконання та оформлення проєктів (робіт) (розрахунково-графічних завдань);
- критерії оцінювання;
- рекомендована методична та довідкова література, нормативні положення, інструкції тощо.

3.6. Матеріали для проміжного та підсумкового контролю містять перелік питань (завдань) та критерії оцінювання для кожного виду контролю, а саме:

- питання (завдання) до проміжного та підсумкового контролю; - комплект екзаменаційних білетів (тестів). Обговорюється на засіданні циклової комісії;
- критерії оцінювання для кожного контрольного заходу.
- Актуалізуються за умови зміни освітніх програм, педагогічної доцільності.

3.7. Пакет комплексних контрольних робіт для проведення відстроченого контролю створюється за вимогою адміністрації (директора, заступника директора з навчальної роботи, голови циклової комісії) коледжу на початку нового навчального року для визначення залишкових знань студентів з дисципліни при самоаналізі коледжу рівня досягнутих компетентностей та відповідних результатів навчання здобувачами освіти

Пакет ККР складається з таких елементів:

- перелік завдань, розв'язання яких потребує вміння застосовувати інтегровані знання програмного матеріалу дисципліни. ККР повинна мати не менше 30 варіантів формалізованих завдань рівнозначної складності, термін виконання яких – 80 хв.;
- критерії оцінювання виконання завдань;
- список довідкової літератури, використання якої дозволено при виконанні ККР.

Пакет ККР розглядається на засіданні циклової комісії та затверджується головою циклової комісії.

3.8. Методичні рекомендації до практики містять перелік видів і графік робіт, рекомендації щодо виконання завдань практики, вимоги до оформлення звіту, критерії оцінювання.

3.9. Програма атестаційного екзамену для атестації здобувачів освіти у формі екзамену складається із загальних відомостей, переліку питань, які винесено на екзамен, переліку рекомендованої для підготовки літератури та критеріїв оцінювання. Програма розглядається на засіданні відповідної циклової комісії, погоджується головою відповідної циклової комісії і затверджується головою випускової циклової комісії.

3.10. Методичні рекомендації до написання кваліфікаційного проєкту/роботи містять рекомендації щодо:

- структури кваліфікаційної роботи/проєкту;
- оформлення кваліфікаційної роботи/проєкту;
- вибору і формулювання проблематики та завдань дослідження;
- пошуку джерел та літератури;
- виконання практичної (експериментальної, розрахункової, аналітичної та ін.) частини кваліфікаційної роботи/проєкту та забезпечення достовірності отриманих результатів;
- оформлення посилань на запозичену з використаних джерел та літератури інформацію;
- вимоги до рецензування, шкала оцінювання кваліфікаційної роботи/проєкту.

4. Порядок розробки і контролю якості НМК

Матеріали НМК повинні відображати сучасний рівень розвитку науки, забезпечувати логічну послідовність викладання навчального матеріалу, передбачати застосування студентоцентрованого підходу, інноваційних та дистанційних методів навчання.

4.1. НМК розробляється на стадії розробки ОПП або їхнього перегляду. У разі змін в ОПП або педагогічної доцільності, розробляються (актуалізуються) ті елементи НМК, які потребують змін, та погоджує їх у встановленому порядку.

4.2. Для освітніх компонентів, які входять у навчальні плани декількох освітніх програм і мають однаковий зміст та програмні результати навчання, готують уніфікований НМК. Різницю в обсязі годин, формі підсумкового контролю деталізують у відповідних складових НМК.

- 4.3. Розроблені НМК (складові НМК, що актуалізуються), обговорюються і погоджуються на засіданні відповідної циклової комісії (ЦК), яка виконує навчальне навантаження, до початку навчального року та затверджуються і підписуються головою випускової ЦК.
- 4.4. Навчально-методичне забезпечення ОПП має бути підготовлено (актуалізовано) до початку нового навчального року. В окремих випадках, за поданням завідувача цикловою комісією, з дозволу директора на іншу дату.
- 4.5. Відповідальність за наявність та збереження НМК відповідної ОПП несе голова випускової циклової комісії.
- 4.6. Відповідальність за якість, актуальність змісту та відповідність чинним освітнім програмам НМК несе педагогічні/науково-педагогічні працівники (колектив педагогічних працівників), за яким закріплено відповідний освітній компонент.
- 4.7. Компоненти НМК зберігаються у паперовому та електронному вигляді у коледжі, протягом дії ОПП.
- 4.8. Адміністрація коледжу (директор, заступник директора з навчальної роботи) щорічно здійснює вибірккову перевірку наявності і складу НМК з метою встановлення рівня готовності циклових комісій до нового навчального року.
- 4.9. Здобувачам фахової передвищої освіти має бути забезпечено вільний та зручний доступ до робочих програм/силабусів та навчально-методичного забезпечення необхідного для отримання здобувачем запланованих результатів навчання. Конфіденційними матеріалами навчально-методичного забезпечення освітніх компонентів циклової комісії є пакети засобів діагностики, які використовуються під час контрольних заходів.
- 4.10. Забезпечення доступу здобувачів до НМК в електронному вигляді здійснюється шляхом:
- видачі електронної версії на фізичних носіях;
 - надання матеріалів у повному обсязі або окремих складових електронного НМК на запит студента електронною поштою;
 - розміщення складових електронного НМК або посилань на них (якщо ресурси розміщені у цифровому репозиторії або електронному каталозі бібліотеки) на інформаційних ресурсах коледжу.
- 4.11. Рекомендовані для вивчення освітніх компонентів література та інші джерела інформації мають бути доступними здобувачам освіти на безоплатній основі, зокрема:
- у бібліотеці коледжу ;
 - у репозиторії коледжу ;
 - на електронних інформаційних ресурсах коледжу ;
 - у визначених у робочій програмі відкритих державних реєстрах, інформаційних системах, базах даних тощо;
 - на зазначених у робочій програмі зовнішніх електронних ресурсах, що надають вільний доступ до інформації.
- 4.12. Робочі програми навчальних дисциплін не є об'єктами авторського права та інтелектуальної власності згідно ст. 8 Закону України про авторське право та суміжні права. Інші складники навчально-методичного забезпечення ОПП можуть бути об'єктами авторського права, якщо вони є творами у галузі науки, літератури та/або мистецтва, зазначеними у ст. 8 Закону України про авторське право та суміжні права або у Конвенції про заснування Всесвітньої організації інтелектуальної власності.